

ELEKTRİK PIYASASINDA LİSANSIZ ELEKTRİK ÜRETİMİNE

İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, elektrik piyasasında; yalnızca kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişilerden lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf tutulacaklara ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücü azami beş yüz kilovatlık üretim tesisi ile mikro kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişilerden lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf tutulanlara uygulanacak usul ve esaslar ile yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücü azami beş yüz kilovatlık üretim tesisi ve mikro kojenerasyon tesisi kuran tüzel kişilerin ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak teknik ve mali usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Adalanma: Dağıtım sisteminin üretim tesisi bulunan bir bölgesinin dağıtım sisteminden fiziksel olarak ayrılmasını,
- b) AG: Etkin şiddeti 1000 Volt ve altındaki gerilimi,
- c) Anma Gerilimi: AG tek faz sistemler için etkin şiddeti 230V, AG üç fazlı sistemler için 400 V, YG sistemler için ise bağlantı noktasında tanımlanan gerilimin nominal değerini,
- ç) Bağlantı: Üretim tesisinin AG veya YG seviyesinde bir koruma teçhizatı üzerinden dağıtım sistemiyle irtibatlandırılmasını,
- d) Bağlanabilirlik oranı: Dağıtım sistemine bağlı üretim tesislerinin kısa devre katkısı hariç bağlantı noktasındaki üç faz kısa devre akımının, bağlanacak üretim tesisinin nominal akımına bölümü ile elde edilecek değeri,
- e) Bağlantı Ekipmanı: Üretim tesisinin dağıtım sistemine bağlantısı için kullanılan, üretim tesisi üzerinde veya üretim tesisi ile bağlantı noktası arasında tesis edilen koruma ve kumanda sistemlerinin bütünüdür,
- f) Bağlantı noktası: Kullanıcıların bağlantı anlaşmaları kapsamında dağıtım sistemine bağlandıkları dağıtım merkezi, transformatör ya da girdi-çıkıtı yapılan hattın irtibat kurulan en yakın dağıtım merkezi veya transformatör,
- g) Bağlantı ve sistem kullanım usul ve esasları: Bu Yönetmelik kapsamındaki üretim tesislerinin dağıtım sistemine bağlantısına ilişkin tasarım, bağlantı ve sistem kullanım usul ve esaslarını içeren Kurul kararını,
- ğ) Evirici: Doğru akımı alternatif akıma dönüştüren düzeneği,
- h) İlgili mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, yönetmelik, tebliğ, genelge, Kurul kararları ile ilgili tüzel kişilerin sahip olduğu lisans veya lisansları,
- ı) İlgili standart: Üretim tesisinde kullanılacak teçhizat, bağlantı sistemi ve performans kriterlerine ilişkin olan, öncelik sırasına göre Türk Standartları/CENELEC/IEC ve diğer uluslararası standartları,
- i) İlgili teknik mevzuat: Bakanlık tarafından çıkarılmış elektrik üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin güvenli ve kararlı işletilebilmesi için gereken şartları ve standartları içeren 4/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği, 21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ile diğer yönetmelik ve tebliğleri,
- j) Kojenerasyon tesisi: Isı ve elektrik ve/veya mekanik enerjinin eş zamanlı olarak üretiminin gerçekleştirildiği tesisi,
- k) Mikro kojenerasyon tesisi: Elektrik enerjisine dayalı toplam kurulu gücü 50 kW ve altında olan kojenerasyon tesisini,
- l) OSB: Organize Sanayi Bölgesi,
- m) Tüketim tesisi: Bir gerçek ya da tüzel kişinin uhdesinde olup bağlantı anlaşması ya da yerine kaim bir sözleşme kapsamında dağıtım sistemine bağlı, elektrik enerjisi tüketen birim, tesis ya da teçhizatı,
- n) Yenilenebilir enerji kaynağı: Hidrolik, rüzgâr, güneş, jeotermal, biyokütle, dalga, akıntı enerjisi ve gel-git gibi fosil olmayan enerji kaynağını,
- o) YG: Etkin şiddeti 1000 Voltun üzerinde olan gerilimi,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen ana kolon hattı, kolon hattı ve yapı bağlantı hattı ibareleri Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğindeki anlam ve kapsama; diğer ifade ve kısaltmalar ise ilgili mevzuattaki anlam ve kapsama sahiptir. Ayrıca üretim tesisine tüketim tesisinin dağıtım sistemine aynı baradan bağlı olması halinde her ikisi aynı yerde kabul edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ticari ve Teknik Hükümler

Lisans alma ve şirket kurma muafiyeti

MADDE 4 –(1) Mikro kojenerasyon veya kurulu gücü azami 500 kW olan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinde üretim faaliyetinde bulunan gerçek veya tüzel kişiler lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muafır.

(2) Yalnızca kendi ihtiyacını karşılamak amacıyla, tesis toplam verimliliği 25/10/2008 tarihli ve 27035 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelikte belirlenen değerin üzerinde olan kojenerasyon tesisi kuran gerçek veya tüzel kişiler lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muafır.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında, her bir tüketim tesisi için ancak bir adet mikro kojenerasyon tesisi ya da yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi ya da tesisleri kurulabilir. Bir gerçek veya tüzel kişinin, uhdesindeki her bir tüketim tesisi için kuracağı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisinin veya tesislerinin toplam kurulu gücü 500 kW’ı fazla olamaz.

(4) Bu Yönetmelik kapsamında üretim tesisi kuracak kişilerin üretim tesisleri ile tüketim tesisleri aynı dağıtım bölgesi içerisinde olur.

Bağlantı başvurusu ve değerlendirilmesi

MADDE 5 –(1) Bu Yönetmelik kapsamına giren üretim tesisleri dağıtım sistemine bağlanır. Dağıtım şirketi, üretim tesisinin teknik özelliklerine ve bağlantı noktası itibarıyla dağıtım sisteminin mevcut kapasitesine göre üretim tesisini YG ve AG gerilim seviyesinden dağıtım sistemine bağlayabilir. Bağlantı başvurusu talebi, ancak bu Yönetmelik hükümleri ve Bağlantı ve Sistem Kullanım Usul ve Esasları çerçevesinde reddedilebilir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında üretim faaliyetinde bulunmak isteyen gerçek veya tüzel kişi, bağlantı ve sistem kullanımı amacıyla, ekinde aşağıdaki bilgi ve belgeler bulunan matbu bir dilekçe ve EK-A’daki Lisanssız Üretim Bağlantı Başvuru Formu ile doğrudan ilgili dağıtım şirketine veya OSB dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye başvurur. Bağlantı Başvuru Formu ekinde aşağıdaki bilgi ve belgeler de sunulur:

a) Üretim tesisinin kurulacağı yere ait tapu kaydı veya kira sözleşmesi veya kullanım hakkını gösterir sair belge,

b) Kojenerasyon tesisleri için tesis toplam verimliliğine ilişkin bilgi ve belgeler,

c) Rüzgâr ve güneş enerjisine dayalı tesisler hariç olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanım hakkının elde edilmesine dair belge.

(3) Dağıtım şirketi, ihtiyaç duyması halinde üretim tesisi kuracak gerçek veya tüzel kişiden ek bilgi ve belge talep edebilir, ancak 25/9/2002 tarihli ve 24887 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında temin edilmiş bilgiler ayrıca istenemez.

(4) Bu Yönetmelik kapsamında üretim faaliyetinde bulunmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerden her takvim ayı içinde alınan başvurular takip eden ayın ilk 15 günü içinde toplu olarak değerlendirilir ve sonuçlandırılır. TEİAŞ görüşü sorulan başvurularda bu süre sadece dağıtım şirketinin işlemleri için uygulanır. Eksik veya yanlış evrak verenlerin başvuruları değerlendirmeye alınmaz.

(5) Bu Yönetmelik kapsamında YG seviyesinden dağıtım sistemine bağlanmak isteyen rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi bağlantı başvuruları için transformatör merkezi bazında TEİAŞ’ın bildireceği bağlanabilir kapasite esas alınır.

(6) Dağıtım şirketince dağıtım sistemine bağlantısı yapılacak olan üretim tesisinin bağlantısına ilişkin değerlendirmede;

a) Başvurunun yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı olması,

b) Başvurunun tüketim tesisi ile aynı yerde olması,

c) Başvuru sahibinin önceden uygun bulunmuş bir başvurusunun olmaması

kriterleri sıra ile uygulanır. Yapılan değerlendirme sonucunda, birden fazla başvurunun tüm kriterleri sağlaması durumunda başvuru sırası dikkate alınır.

(7) Her bir bağlantı noktasında bir kişiye yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri için en fazla 500 kW, mikro kojenerasyon tesisleri için en fazla 50 kW tahsis yapılabilir.

(8) YG gerilim seviyesinden bağlantı talebinde bulunan rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi başvuruları beşinci fıkrada TEİAŞ tarafından her bir trafo merkezi için bildirilen bağlanabilir kapasiteye ulaşıncaya kadar başvuru sırasına göre dağıtım sistemine bağlanır.

Bağlantı ve sistem kullanımı

MADDE 6 –(1) Dağıtım şirketi, 5 inci madde kapsamında yapılan başvurulara ilişkin gerekçeli değerlendirme neticesini ve bağlantı noktası uygun bulunmayan başvurular için varsa alternatif bağlantı önerisini, başvuru sahibine yazılı olarak bildirir. Bağlantı başvurusu uygun bulunan veya dağıtım şirketince teklif edilen alternatif bağlantı noktası önerisini kabul eden gerçek veya tüzel kişinin, yazılı bildirim tarihini izleyen altmış gün içerisinde, aşağıdaki belgeleri dağıtım şirketine eksiksiz sunması halinde kendisiyle otuz gün içerisinde bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları imzalanır.

a) İlgili kurumlardan alınması gereken izin, onay, ruhsat ve benzeri belgeler,

b) Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kuruluş ve/veya tüzel kişiler tarafından onaylanan projeler,

c) Bağlantı ve Sistem Kullanım Usul ve Esaslarında belirlenecek Tip Test Formu'nda belirtilen bilgileri ihtiva eden ve Türk Standardları Enstitüsü veya akredite edilmiş bir laboratuvarından alınmış tip test raporları,

ç) Üretim tesisinin; dağıtım sistemine bağlantısında, korumasında veya kumandasında üretim tesisine ilave olarak dâhili veya harici bir bağlantı ekipmanının kullanılacak olması durumunda, bu bağlantı ekipmanlarının Türk Standardları Enstitüsü veya akredite edilmiş bir laboratuvarından alınmış tip test raporları.

(2) Üretim tesisinin dağıtım sistemine bağlantısında kullanılacak olan bağlantı ekipmanı üretim tesisinin ayrılmaz bir parçasıdır. Üretim tesisinin dağıtım sistemine bağlantısında, korumasında veya kumandasında üretim tesisine ilave olarak dâhili veya harici bir bağlantı ekipmanı kullanılması durumunda, bağlantı ekipmanları da üretim tesisine ilişkin kabul testlerine dâhil edilir.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında; bağlantı ve sistem kullanımı taleplerinin değerlendirilmesinde uygulanacak Bağlantı ve Sistem Kullanım Usul ve Esasları ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında yer alacak genel hükümler, dağıtım şirketlerinin görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir. Belirlenen usul ve esaslar ile genel hükümler dağıtım şirketlerinin internet sayfasında yayımlanır.

(4) Mülkiyet ve işletme sınırları, bağlantı anlaşmasında belirlenir.

(5) Üretim tesisleri, sistem kullanım anlaşmasında belirtilen tarihten itibaren sisteme enerji verebilir. Bu tarih, hiçbir şekilde Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kuruluş ve/veya tüzel kişiler tarafından üretim tesisinin geçici kabulünün yapıldığı tarihten önce veya geçici kabul tarihinden itibaren onbeş günden geçemez.

(6) Bu Yönetmelik kapsamında üretim faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişiler;

a) Üretim ve tüketim tesislerinin aynı yerde olması halinde sisteme verdiği veya sistemden çektiği net enerji miktarı için,

b) Üretim ve tüketim tesislerinin aynı yerde olmaması halinde sisteme verdiği ve sistemden çektiği enerji miktarları için ayrı ayrı

dağıtım sistemi kullanım bedeli öder.

Üretim tesislerinin tasarımı ve bağlantı esasları

MADDE 7 –(1) Üretim tesisi, sayacın bulunduğu nokta itibarıyla dağıtım sisteminin gerilim seviyesi ve frekans düzeyi (50 Hz) ile uyumlu olacak ve akım ve gerilim harmonikleri ile fliker etkisi bakımından diğer dağıtım sistemi kullanıcılarına olumsuz etki yapmamalıdır.

(2) Üretim tesisi, şebeke kaybı (Loss of Mains) veya dağıtım sisteminde bir kısa devre arızası oluşması durumunda ve olağandışı şebeke koşullarının varlığında dağıtım sistemiyle bağlantısı kesilecek ve dağıtım sistemine kesinlikle enerji vermeyecek şekilde tasarlanır, kurulur ve işletilir.

(3) Üretim tesisinin dağıtım sistemine bağlantısının, dağıtım sisteminin topraklama sistemine ve ilgili teknik mevzuata uygun olarak yapılması şarttır.

(4) Dağıtım şirketi, dağıtım sistemine YG seviyesinden bağlantı yapacak olan üretim tesislerinden, bağlantı noktasındaki gerilim, aktif ve reaktif güç ve bağlantı durumuna ilişkin verilere erişmek amacıyla izleme sistemlerinin kurulmasını talep edebilir. İzleme sisteminin teknik özellikleri dağıtım şirketi tarafından belirlenir. Bu Yönetmelik kapsamında üretim faaliyetinde bulunan gerçek veya tüzel kişi, bu amaçla tesis edilmesi gereken altyapı ve ekipmanlardan sadece üretim tesisi ile bağlantı anlaşmasında belirlenen mülkiyet sınırı arasındakileri temin ve tesis eder.

(5) Üretim tesisinin tüketim tesisinin bulunduğu yerde kurulmak istenmesi halinde, yapı bağlantı hattının akım taşıma kapasitesini aşmamak kaydıyla, binanın herhangi bir bölümünde kurulacak üretim tesisi, bina iç tesisatı ile kolon/ana kolon hatları ilgili teknik mevzuatta belirlenen karakteristiğe uygun olmalıdır.

(6) Dağıtım şirketi, ihtiyaç duyduğu anda personelinin kolayca ulaşabileceği, dağıtım sistemine bağlantı noktasında kilitlenebilir, kontaklarının pozisyonu üretim tesisinin dağıtım tesisinden ayrıldığının belirlenebilmesine imkân sağlayacak şekilde, bağlanan sistemin özelliklerine uygun yük ayırıcısı veya kesici ve ayırıcı tesis edebilir.

(7) YG seviyesinden bağlı üretim tesisleri için 19/2/2003 tarihli ve 25025 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği ilgili hükümleri de uygulanır.

(8) Dağıtım sistemine bağlanmış bir üretim tesisi ve/veya teçhizatı ayarlarında herhangi bir değişiklik ancak dağıtım şirketinin onayı ile imalatçı talimatlarına uygun olarak yapılabilir.

(9) 4 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında gerçek kişilerce kurulacak mikrokojenasyon tesisleri ile ikinci fıkrası kapsamındaki kojenasyon tesislerinin sisteme enerji kaçırmayacak şekilde tasarlanması, kurulması ve işletilmesi esastır.

Bağlantı noktası seçimi

MADDE 8 –(1) Başvuruda beyan edilen üretim tesisinin kurulu gücünün;

a) 11 kW ve altında olması halinde AG,

b) 11 kW'ın üzerinde olan üretim tesisleri, yapılan teknik değerlendirme sonucunda AG veya YG

seviyesinden dağıtım sistemine bağlanır. Bu husustaki bağlantı şartları Bağlantı ve Sistem Kullanım Usul ve Esaslarıyla belirlenir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında dağıtım sistemine bağlanan tüketim tesisi ile aynı yerdeki üretim tesislerinin dağıtım sistemine bağlantısı için ek yatırım gerekmesi halinde ilgili mevzuatta yer verilen branşman hattına ilişkin hükümler uygulanır.

(3) AG seviyesinden bağlanacak üretim tesislerinin toplam kapasitesi, bu üretim tesislerinin bağlı olduğu dağıtım transformatorünün gücünün yüzde otuzunu (%30) geçemez.

(4) Bir dağıtım transformatoründe bir kişiye bir yıl içerisinde tahsis edilebilecek kapasite EK-B tabloya göre belirlenir.

(5) Bağlanılacak noktanın bağlanabilirlik oranının;

a) Kurulu gücü 500 kW'ın üzerindeki kojenerasyon tesisleri için ise 35'in,

b) Diğer üretim tesisleri için 100'ün

üzerinde olması esastır. Bağlanabilirlik oranının bu değerlerin altında olması durumunda dağıtım şirketi bağlantı için başka bir bağlantı noktası teklif edebilir.

(6) Bağlantı noktası itibarıyla, üretim tesisinin kısa devre akımına katkısı ile birlikte oluşabilecek kısa devre akımı, dağıtım sistemi teçhizatının kısa devre akımı dayanma değerini aşamaz.

İşletme koşullarının dışına çıkılması

MADDE 9 –(1) Can ve mal emniyetinin sağlanması için, bu Yönetmelik kapsamında kurulan üretim tesisi ile bağlantı ekipmanının, şebeke kaybı olması veya kısa devre arzısı oluşması durumlarında Bağlantı ve Sistem Kullanım Usul ve Esaslarında belirlenen koşullara uygun olarak dağıtım sistemiyle bağlantısının kesilmesi zorunludur. Üretim tesisi, bu durumların her birinde sistemde adalanmaya neden olmadan dağıtım sisteminden ayrılmalıdır.

(2) Dağıtım şirketi gerekçelerini bildirmek kaydıyla, bağlantı noktasındaki dağıtım sisteminin durumuna göre ilgili mevzuatta öngörülen işletme koşulları dışına çıkılmaması ve üretim tesisinin fliker etkisinin uygun seviyeye getirilebilmesi için ilave koruma tedbirlerinin alınmasını isteyebilir.

Güç kalitesi

MADDE 10 –(1) Üretim tesisi ve bağlantı ekipmanı, Bağlantı ve Sistem Kullanım Usul ve Esaslarında belirlenen güç kalitesi parametrelerini ve elektromanyetik uyumluluk konusundaki standartları sağlamalıdır.

(2) Evirici ile bağlanacak üretim tesislerinin, tasarımı sebebiyle dağıtım sistemine enjekte ettiği doğru akım miktarı üretim tesisinin anma akımının binde beşini geçemez.

Teknik sorumluluk

MADDE 11 –(1) Dağıtım sistemine AG ve YG seviyesinden bağlanacak üretim tesislerinin yapımı, işletmeye alınması ve işletilmesi sorumluluğu üretim faaliyetinde bulunan gerçek veya tüzel kişiye aittir. Bu kapsamda;

a) AG seviyesinden yapılacak bağlantılar için, üretim tesisinin geçici kabulü yapıncaya kadar,

b) YG seviyesinden yapılacak bağlantılar için, üretim tesisinin projelendirilmesi aşamasından başlamak üzere işletme süresince

görev yapacak ilgili teknik mevzuata göre yetkili işletme sorumlusu istihdam etmek zorunludur.

(2) İşletme sorumlusu, üretim tesisi ve müteammim cüzlerinin ilgili mevzuat ve ilgili teknik mevzuata uygun olarak teçhiz edilmesi ve işletilmesine nezaretle görevlidir. Sorumlu olduğu mevzuata aykırılıklardan kaynaklanacak zararlardan işletme sahibi ile beraber müteselsilen sorumludur.

Uyum, bakım ve testler

MADDE 12 –(1) Üretim faaliyeti gösteren gerçek veya tüzel kişi; dağıtım sistemine bağlanacak üretim tesisinin, dağıtım sistemine, bu Yönetmeliğe ve bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarına uygun olduğunu aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde dağıtım şirketine bildirir;

a) Üretim faaliyeti gösterecek gerçek veya tüzel kişi; üretim tesisine ait imalat testi veya sertifikaları içerecek şekilde gerekli tüm teknik verilerin ve parametrelerin yer aldığı bir uyum raporunu üretim tesisinin hizmete alınması ve senkronizasyonundan en az bir ay önce hazırlar.

b) Üretim faaliyeti gösterecek gerçek veya tüzel kişi; dağıtım şirketi ile mutabık kaldığı bir test programı ve takvimi çerçevesinde, otomatik gerilim ve hız regülatörleri, diğer kontrol ve iletişim sistemleri üzerinde yapılacak hizmete alma testlerinin bir parçası olan açık ve yükü devre ve fonksiyon testlerini dağıtım şirketi ile Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kuruluş ve/veya tüzel kişiler gözetiminde yapar.

c) Üretim faaliyeti gösterecek gerçek veya tüzel kişi; testlerden elde edilen sonuçları ve kontrol sistemi parametrelerinin son ayarlarını içeren bir nihai uyum raporu hazırlar ve dağıtım şirketine sunar.

(2) Üretim tesisine ilişkin imalat testleri ve dağıtım şirketi ile Bakanlık veya Bakanlığın yetki verdiği kuruluş ve/veya tüzel kişiler gözetiminde yapılan fonksiyon testlerinden elde edilen sonuçlar, üretim tesisinin tip test raporunda sunulan veriler ile uyumlu olmak zorundadır.

(3) Üretim faaliyeti gösteren gerçek ve tüzel kişi, üretim tesisinin bakımından sorumludur. Üretim tesisinin ve bağlantı sisteminin, imalatçıların bakım ve/veya rutin deney için verdiği zaman dilimlerinde ve bağlantı anlaşmasındaki hükümlere göre yapılacak periyodik bakımlarının ilgili teknik mevzuata göre yetkili teknik personel tarafından yapılması ve yaptırılan periyodik bakımlara ilişkin raporların dağıtım şirketine sunulması zorunludur.

(4) Dağıtım şirketi, bu Yönetmelik kapsamında kurulan üretim tesisi ile üretim tesisi ve bağlantı sisteminde yapılan bakım, test ve deneylerin bu Yönetmelikte belirlenen esaslara uygunluğunu denetleyebilir.

Sayaçlar

MADDE 13 –(1) Bu Yönetmeliğin uygulanması amacıyla, üretim ve tüketim tesislerinin aynı yerde bulunması halinde, bağlantı anlaşmasında belirlenen yere ilgili mevzuatta tüketici sayaçlarına ilişkin belirlenen özelliklere sahip ve çift yönlü ölçüm yapabilen sayaç takılır.

(2) Üretim tesisinin tüketim tesisiyle aynı yerde bulunmaması halinde ise bağlantı anlaşmasında belirlenen yere ilgili mevzuatta dengeleme ve uzlaştırma sisteminin

gerektirdiği haberleşmeyi sağlayabilecek sayaçlar için belirlenen özelliklere sahip sayaç takılır.

- (3) Dağıtım sistemine bağlı her bir tüketim tesisinin tüketimini ölçmek amacıyla aynı bir sayaç bulundurulması zorunludur. Faturalamaya esas ölçüm noktası sisteme bağlantı noktasında birinci veya ikinci fıkraya uygun olarak tesis edilecek çift yönlü sayaçtır.

İhtiyaç fazlası enerji

MADDE 14 –(1) Dağıtım şirketi, bu Yönetmelik kapsamında üretim faaliyeti gösteren kişilerin dağıtım sisteminden çektikleri elektrik enerjisi miktarının tespiti ve faturalaması sırasında, bu Yönetmelik kapsamındaki üretim tesislerinde üretilerek dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarını da tespit eder.

- (2) Lisanssız üretim yapan gerçek ve tüzel kişilerin kendi ihtiyaçlarını karşılamak için üretim yapmaları esastır. Lisanssız üreticiler ikili anlaşma ile elektrik enerjisi satışı yapamazlar.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında,

- a) 4 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca gerçek veya tüzel kişilerce kurulan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinde üretilen elektrik enerjisi,

- b) 4 üncü maddenin ikinci fıkrası uyarınca kurulan kojenerasyon tesislerinde üretilerek üretim tesisi ile aynı yerde kurulu tüketim tesislerinde tüketilemeyen elektrik enerjisi

aynı kişinin uhdesindeki, üretim tesisiyle aynı yerde olmayan bir tüketim tesisinde de tüketilebilir.

- (4) 4 üncü maddenin ikinci fıkrası kapsamında kurulan kojenerasyon tesisleri ile aynı maddenin birinci fıkrası kapsamında gerçek kişilerce kurulan mikro kojenerasyon tesisleri ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinin işletilmesi esnasında sisteme verilen fazla enerji için ödeme yapılmaz.

(5) 4 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında tüzel kişiler tarafından,

- a) Tüketim tesisi ile aynı yerde kurulan üretim tesislerinde üretilerek dağıtım sistemine verilen ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi,

- b) Tüketim tesisinden farklı yerde kurulan üretim tesislerinde üretilerek dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisinin, üretim tesisi ile aynı yerde olmayan tüketim tesisi ya da tesislerinde, dağıtım sistemi kayıp oranları da dikkate alınarak belirlenecek tüketim miktarı tenzil edilerek her fatura dönemi için hesaplanacak tüketimi aşan kısmı

perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi tarafından satın alınır.

(6) Perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi, birinci fıkrada belirtilen üretim tesislerinde üretilen ihtiyaç fazlası enerji miktarını, birinci fıkrada belirtilen üretim tesislerinde üretilen ihtiyaç fazlası enerji miktarı ile enerji alımına esas birim fiyatı ilgili tüzel kişiye bildirir. Beşinci fıkranın (b) bendi kapsamında üretilerek dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi için uygulanacak dağıtım sistemi kayıp oranı da ilgili bildirimde eklenir. İlgili tüzel kişi tarafından düzenlenen fatura ilgili dağıtım şirketine tebliğ edilir. Dağıtım şirketi, gönderilen faturanın tebliğ tarihini izleyen on işgünü içerisinde, fatura bedelini ilgili tüzel kişinin bildireceği banka hesabına yatırır. Dağıtım şirketinin ödemede temerrüde düşmesi halinde 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranı uygulanır.

- (7) Bir OSB dağıtım şebekesine bağlanan bu Yönetmelik kapsamındaki üretim tesislerinde üretilerek sisteme verilen elektrik enerjisi, OSB dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından sayaç okuma yoluyla tespit edilerek bu enerjiyi almakla yükümlü bölgesinde bulunduğu perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketine bildirilir.

(8) 4 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında tüzel kişiler tarafından yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı olarak kurulan üretim tesislerinde üretilerek sisteme verilen ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi için 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun çerçevesinde belirlenen fiyat, mikro kojenerasyon tesislerinde üretilerek sisteme verilen ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi için, yürürlükteki Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı uygulanır. Üretim tesisinde kullanılan makine ve/veya elektro-mekanik aksamın yüzde yetmişbeşinin yerli üretim güdülerden oluştuğunun belgelendirilmesi halinde üreticinin beşinci fıkrada belirtilen satın alınan elektrik enerjisine, tüketici niteliğine uygun abone grubuna uygulanan Kurul onaylı perakende satış tarifesi uygulanır.

Yasaklar ve yaptırımlar

MADDE 15 –(1) Dağıtım şirketleri, bu Yönetmelik kapsamındaki üretim tesisleri arasında aynı yapamaz.

- (2) Bu Yönetmelik kapsamına giren üretim tesisleri 14/4/2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği kapsamında dengeleme birimi olamaz ve uygulamalara katılamazlar.

(3) Bu Yönetmelik kapsamındaki üretim tesislerinde üretilen elektrik enerjisi ticarete konu edilemez, üretim tesisinin bulunduğu dağıtım bölgesinin dışında tüketime sunulamaz. Üretilen ve dağıtım sistemine verilen ihtiyaç fazlası elektrik enerjisinin dağıtım şirketi tarafından perakende satış lisansı kapsamında satın alınması bu hükmün istisnasıdır.

(4) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden gerçek veya tüzel kişi dağıtım şirketi tarafından ihtar edilerek aykırılığın giderilmesi için kendisine 15 günden az olmamak kaydıyla makul bir süre verilir. Verilen süre zarfında da aykırılığın giderilmemesi durumunda, bu kişinin sisteme elektrik enerjisi vermesi, tüketim tesisinin sistemden enerji çekmesine engel olmayacak biçimde dağıtım şirketi tarafından engellenebilir.

(5) Taraflar, anlaşmazlıkların çözümünü amacıyla Kuruma başvurabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer hükümler

MADDE 16 –(1) Üretim faaliyetinde bulunmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, üretim tesisinin kurulması için gerekli olan her türlü izin, ruhsat, onay ve benzeri belgeyi almakla yükümlüdür.

- (2) Bu Yönetmelik kapsamında kurulacak üretim tesisleri için kamulaştırma talebinde bulunulamaz ve kamulaştırma yapılamaz.

(3) Dağıtım şirketleri, bölgelerinde bulunan bu Yönetmelik kapsamında üretim faaliyeti başvurusunda bulunan, başvurusu olumlu sonuçlananlar ile olumsuz sonuçlananlar ve işletmeye girenleri kurulu gücü, üretim miktarı, kaynak türü, gerilim seviyesi, teknolojisi, il-ilçesi ve Kurumca belirlenecek diğer parametrelere uygun bildirimleri Kurumca belirlenecek formlarla her yılın Ağustos ayında Kuruma sunar.

(4) YG seviyesinden bağlanması uygun görülen üretim tesislerinin bağlantı anlaşması tarihini izleyen azami iki yıl; AG seviyesinden bağlanması uygun görülen üretim tesislerinin bağlantı anlaşması tarihini izleyen azami bir yıl içerisinde tamamlanması zorunludur. Bu sürelerin sonunda üretim tesisinin tamamlanmaması halinde bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları kendiliğinden hükümsüz hale gelir.

(5) Bu Yönetmelik kapsamında dağıtım sistemine AG seviyesinden bağlı üretim tesislerinden beslenen ve üretim tesisi ile aynı yerde olan tüketim tesisleri için emreamade kapasite bedeli tahakkuk ettirilmaz.

(6) Bu Yönetmelik kapsamında dağıtım lisansı sahibi kişilerce tahsil edilebilecek başvuru bedeli her yıl 31 Aralık tarihine kadar Kurul tarafından belirlenir. Üretim tesislerinin ilgili mevzuat gereği ödemekle yükümlü oldukları bedeller saklıdır.

Bağlantı ve sistem kullanım usul ve esasları

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Dağıtım şirketleri bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde Bağlantı ve Sistem Kullanım Usul ve Esasları ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında yer alacak genel hükümlere ilişkin tekliflerini Kuruma sunar.

Lisans sahiplerinin hakları

GEÇİCİ MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik kapsamına giren üretim tesislerinin lisans sahiplerinin başvuruları halinde lisanstan kaynaklanan dağıtım sistemine bağlantı hakları korunarak lisansları bedelsiz sona erdirilir.

Yürürlük

MADDE 17 –(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanı yürütür.

EK-A

LİSANSIZ ÜRETİM BAĞLANTI BAŞVURU FORMU

Başvuru Sahibinin Bilgileri			
Adı			
Adresi			
Telefonu			
Faks Numarası			
E-Posta Adresi			
Vergi/Kimlik Numarası			
Banka Hesap Numarası			
Üretim Tesisinin Bilgileri			
Adresi			
Coğrafi Koordinatları			
Kurulu Gücü			
Bağlantı İçin Talep Edilen Tarih			
Sistem Kullanımına Başlaması İçin Öngörülen Tarih			
Markası ve Modeli*			
Türü / Kullanılan Kaynak			
Bağlantı Şekli	oAG Tek Faz	oAG Üç Faz	oYG
Bağlantı Transformatorü Bilgileri			
Diğer Bilgiler			
Bu formda verilen tüm bilgiler tarafımda doğru bir şekilde doldurulmuştur. Başvurumun kabul edilmesi durumunda; üretim tesisini bu formda belirtilen özelliklere uygun olarak tesis etmeyi, tesis aşamasında, dağıtım şirketinden gerekli izinleri almadan, bu formda belirtilen bilgilere aykırı bir işlem tesis etmeyeceğimi, bu formda verilen bilgilere aykırı bir durum tespit edilmesi halinde başvurumun her aşamada dağıtım şirketi tarafından iptal edilmesini kabul ve taahhüt ederim.			
Ad Soyad:	İmza:	Tarih:	

* Son üç yıl içinde üretilmiş olduğunu gösteren belge.

EK-B

BİR DAĞITIM TRANSFORMATÖRÜNDE BİR KİŞİYE BİR YIL İÇERİSİNDE

TAHSİS EDİLEBİLECEK KAPASİTE

Trafo Gücü (t.g.) (kVA)	Bağlanabilir Toplam Kapasite (kW)	Bir kişiye bir yıl içerisinde tahsis edilebilecek kapasite (kW)
t.g. < 100	t.g. x 0,3	7,5
100 ≤ t.g. ≤ 1000		t.g. x 0,1
t.g. >1000		100 kW

03/12/2010 Tarihli T.C. Resmi Gazetesinin tüm başlıklarını göster

